

ANY VI

NÚM. 258

BARCELONA 4 AGOST 1893

Còpia fot. de Esplugas.

Ha prés de bon dematí
un bany á la Deliciosa,
després algun llagostí;
y ara 'ns acaba de dí
que vendr'a un' altra cosa.

Un Congrés literari y artístich

Lo Congrés que la *Association litteraire et artistique internationale*, celebrará en aquesta ciutat á últims del pròxim Setembre, promet ser un acte de molta transcendència pera tots los que al Art dedican sos esforços.

Lo programa del mentat Congrés, entre altres extrems, consigna los importantíssims següents: Contractes editorials, propietat literaria en las repúblicas sud-americanas y duració del dret de

propietat literaria y artística.

Ara que 'ls obrers del treball manual y 'ls capitalistes que d' aquets se valen pera augmentar sas rendas, desplegan tota la seva activitat, á fi de millorar los primers sa situació, y lograr los altres majors ingressos en sas especulacions; just natura! y equitatiu es, que, 'ls obrers de la inteligencia, en sas manifestacions artístiques, procurin sino augmentar los rendiments de sas produccions, assegurar, per tots los medis, que no sigan mermadas las quantitats que son treball, tan digne de recompensa com lo que mes, dega reportarlos apoyantse, pera alcanzarho, en las lleys que tals drets 'ls hi reconeixen y recordant constantment á las Autoritats encarregadas de ferlas cumplir, los debers que las mateixas las imposan.

Ab molta freqüència los obrers del treball manual, pera fer respectar sos drets á la vida, portan á cap tumultuosas é imponents huelgas y 'ls capitalistes emplean, quan arriba 'l cas, tota sa forsa é influencia en enviar representacions al Govern, á fi de que gestionin qu' aquest presti tot son apoyo á la protecció del capital, abstenentse de firmar tractats onerosos á sos interessos; pero 'ls obrers de la inteligencia, com si fossin de condició mes baixa que 'ls altres, raras vegadas fan sentir sa veu pera defensar sos llegendims drets y casi may se preocupan d' enviar entitats valiosas que prop dels Alts Poders de la Nació se cuydin de sostenir incólumes las disposicions de la ley en tot lo que sigan garantias ó recompensas als travalls de la inteligencia.

Ara que 's tracta de celebrar un Congrés en aquest sentit, que no resulti tan transcendental acte, infructuós com altres parecuts; que no tinga unicament per objecte la exhibició de determinadas personalitats poch menos que passivas á las manifestacions artístiques; puig se fa necessari que tots, desde 'ls generals als soldats mes humils del camp del Art, hi prestin son apoyo, si desitjan lograr que no sigan un cop mes burladas sas nobles y justas aspiracions.

Afortunadament, d' uns quants anys á aquesta part son mes respectats los drets de propietat literaria y artística; pero no ho son lo que deurian, per la imperdonable dessidia de las Autoritats, obligadas per la ley, á ferlos respectar.

Vaig á ocupar-me solzament, per ser los que mes descuydats se tenen, dels drets de propietat de las obras dramáticas.

Es corrent, sentir dir als autors qu' escriuhen pera 'l teatro, que preferirian cobrar lo que se 'ls fá fonedis que lo que percebeixen en concepte de drets de representació de sas obras, y, desgraciadament, sas paraulas son assombrosament certas.

Lo jornalero, siga poch ó molt, cobra lo que han esti-

pulat ab lo seu amo; pero l' autor dramátich no arriba á cobrar ni la meitat de la justa recompensa que la ley li senyalá, per mes que 'l seu treball li ocasiona tantas moléstias y penalitats com al pobre jornalero.

L' autor dramátich en la impossibilitat de fer efectius éll mateix los drets de representació de sas obras, ha de recorre á inscriure sas produccions en las Galerias dramáticas, las quals se retenen pel treball de cobro una comissió bastant crescuda, que pagaria satisfet l' escriptor, si podia realisar tots sos crédits. Pero la poca escrupulositat ó dessidia de molts coresponsals de las Galerias y la mala fe d' alguns empresaris que cambian, pera no tenir de satisfacer drets de propietat, los títuls de las obras, son causa de que l' autor dramátich vegi constantment mermats los ingressos que son lo seu element de vida.

No volém culpar de fets tant odiosos á las Galerias, á las quals hem de suposar enganyadas, en detriment de sos drets de comissió; pero hem de fer present á tots los gobernadors civils, la disposició de la ley, que, á no estar equivocats, los mana qu' exigeixin als arcaldes de la provincia l' envio de una relació trimestral de totas las obras dramáticas representadas en sas respetivas demarcacions, á fi de evitar los abusos de que son victimas los autors dramátichs.

Algunas circulars s' han publicat per comptats gobernadors, recordant aquest deber dels arcaldes, pero 'ls seus resultats no s' han fet sentir.

Hi ha qui diu, que 'ls arcaldes han contestat particularment als gobernadors, que, en los cassinos y societats hont se representavan las obras dramáticas, hi tenian molt contingent del seu partit, y que de exigir lo pago de drets de propietat, podrian ressentirse molts socios adictes y no prestarlos son apoyo lo día de las eleccions.

Per mes que á primera vista tals contestacions semblan exageradas, com no falta qui assegura sa veracitat, convé que 'ls autors estigan alerta y reclamin lo compliment de la citada disposició de la ley.

Lo Congrés que 'ns ocupa, pot ser de magnífichs resultats, si se li dona la importancia que 's mereix, tractant tots los extrems de son programa ab deteniment, serietat y fermesa.

No obstant, trobem innecessari 'l que tracta de la duració del dret de propietat literaria.

Aquest dret no ha de terminar may, quan se tracta de una obra que no hagi sigut venuda per son autor.

Lo propietari de una casa, ni als deu ni als vint ni als trenta anys de posehirla, deixa de tenir dret de cobrar los lloguers de la finca, y quan se mor passa aquesta á sos hereus. ¿Per qué no ha de succehir enterament igual quan se tracti d' una propietat literaria? Per ventura no es tan amo un escriptor de sas obras com un propietari de sas fincas?

Hi ha vritats tan evidents que no necessitan demostració.

LLICENCIAT VIDRIERAS.

EPIGRAMAS

—¿Que vol per brenar, Parés?
—Donguim un ou barrejat...
ab mitja dotzena mes.

—En Prim, en Pau y en Rosés
t' han demanat per esposa...
¿Quin vols dels tres?

—El cas es...
Ja veurá, fem una cosa;
deixim casar ab tots tres!

LLUIS SALVADOR.

¿FEM DISSAPTE?

Sátira primera

¡JA l' hora es arribada, fora, á fora
polítichs de cartró sense conciencia,
oradors de café, beneyts de l' hora.

Intrigants que espereu ab impaciencia
al pinácul pujar, dihent patotxadas
y venentvos per homes de gran ciencia.

Vosaltres, que escarniu las lleys sagradas
de aquest poble sumis que os dona vida,
mantenintvos ¡ganduls! ab sas suadas.

Vosaltres defensors de la mentida
que tindriau d' aná encare á la escola
ja que vostra ignorancia no te mida.

Vosaltres que balleu la farandola
y estant bruts del pecat, volguent taparho,
d' algun mosen Canons beseu la estola.

Vosaltres, que compreu sense reparo
los vots de concejal á tres pessetas
y la banda lluhiu, ab gran descaro.

Vosaltres que amagant las malas tretas,
al obrer aduleu, y un cop á l' olla
l' etjegueu si os molesta, á fer... tirketes.

Vosaltres, finalment gent de la embrolla,
d' impúdichs y de vils cuenta barreja
que sols l' afany tenu de fer forrolla.

¡Apa, toqueu lo dos! que ja clareja
lo sol de llibertat, ¡tóra trenyinas!
d' enredos y embolichs farém neteja.

No mes follas qüestions! no mes bronquinas!
no mes explotació! no mes tiberis!
no mes disbauxas ja; no mes pamplinas!

Ja estém cansats de bromas y misteris,
de farsa á tot estrop y lladronici;
son baf treurán los nostres sahumeris!

Tot put á malvestat, tot put á vici,
allí ahont viu lo treball y la honradesa
es l' alè dels corcats un perjudici.

A fora! á fora he dit! nostra riquesa
es la pau de lo cor, es la esperansa
que tenim al Progrés ¡gloriosa empresa!

Quan més sa aurora divinal s' atansa
ab mes gust preparem terrible castich
á vostra iniquitat, que á tothom cansa.

No cregau escapar, que no es élastich
lo nostre códich, no volem més bulla!
Tanta poca vergonya, ja es un fastich!

Jo no se perque 'ls pares de... la fulla!
en vers de molestar á LA TOMASA.
no posa contra aquets fil á l' agulla.

Pero massa 's comprén no soch tant asa,
llops ab llops ja se sab, may se mossegan
tots van per igual fi, fer bona basa.

Si ab descuit per desgracia ens arreplegan
com que abocan diner que re 'ls hi costa
invocant la moral, pallissa 'ns pegan.

Mentres deixan que impúdica llagosta
saqueji sens pietat nostra fortuna
no deixantnos ni un clau per la virosta.

Los uns y 'ls altres convertir en runa
Voldrián nostras llars, y remontarse
plens d' orgull á las banyas de la lluna.

Tant d' escándol no pot ja tolerarse,
á fora *garipaus*, sortiu *aranyas*!
fugiu *moscas* que 'l pis va á netejarse.

No 'ns vingueu ab discursos ni *patranyas*,
enredos, embolichs y sutilesas
Ja sabem quinas son las vostras manyas.

A fora! á fora! hem dit, no mes vilesas
no més miseria ja, no més bruticia,
desd' ara abandoneu vostras empresas.

Que á n' aquells que 'ls detinga la avaricia
farem que siguin de la terra allombra
treyantlos d' aquest mon cridant ¡Justicial
á cops de espolsadors y á cops d' escombra!

JOSEPH M.ª CODOLosa.

RESTAURANT MUNICIPAL

DE 'N

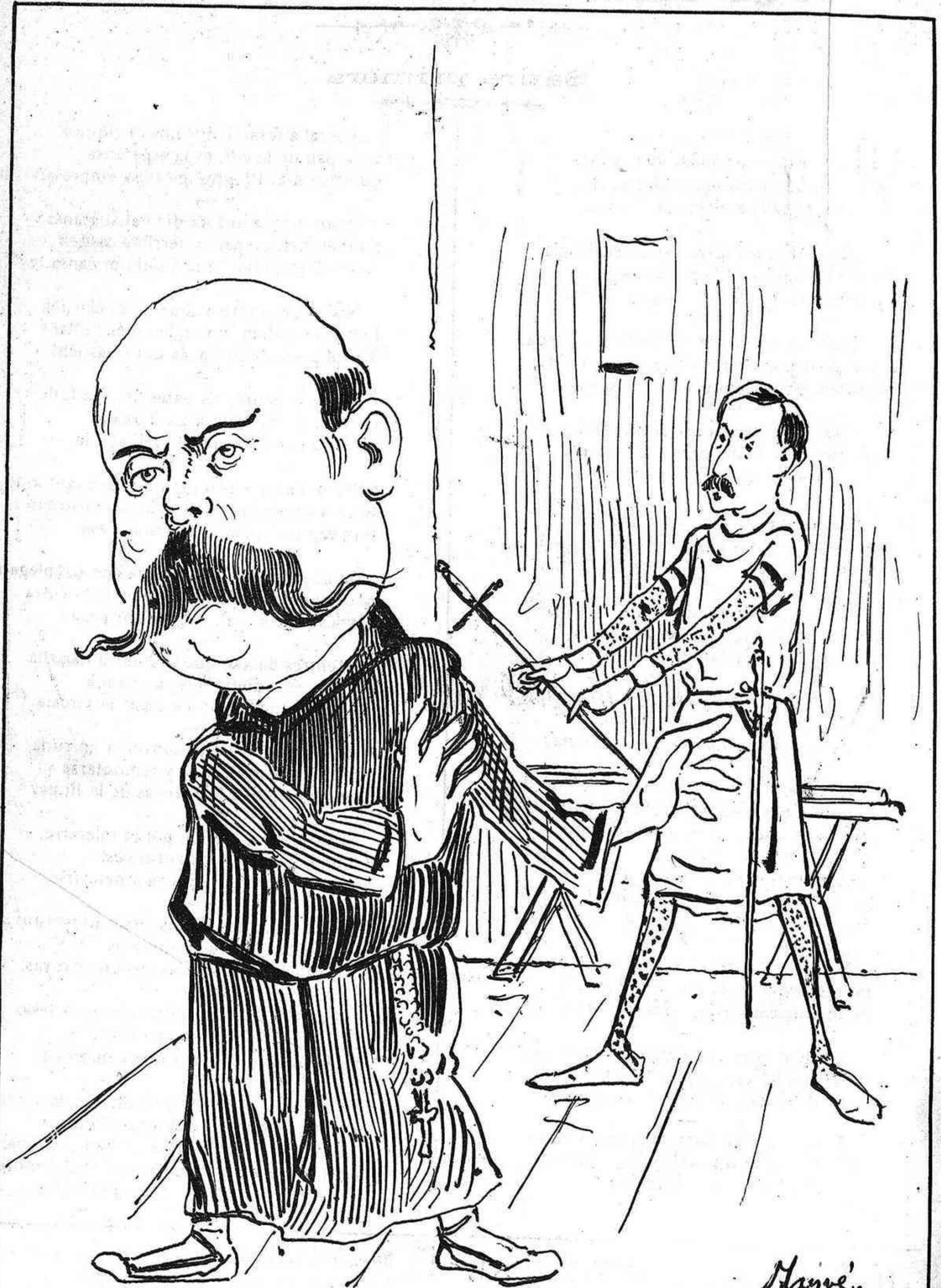
VILASECA

Sopa de crustóns per lo coch Gorzález.
Carn ab boléts per 'n Xanxes.

Mórmes á la *financière* per 'n Rodriguez.
Castanyas á la *papillot* per 'n Lopez.
Pinyas, estrét l' ayre, *marca Perez*
Postre: Cops de sabre variats, *plantostudas frap-*
pées, etc., etc.
Dels brindis se 'n encarrega *El Diluvio*.

LA TOMASA

LA ESPASA DE LA REVOLUCIÓ O LA FUERZA DEL SINO

—Te aquella espasa gloriosa.
—No 'm vinguis ab mes brochs ara!
Perque ja sabs que 'l destí
m' ha arrastrat á ferme frare.

Mayué.

FLAQUESAS HUMANAS

Es xicota de la bulla
y fa sortir de son centre
á un fulano de *La Fulla*
sentli la... dansa de ventre.

Sébas

ABUNDAN molt; en lo regne vegetal n'hi ha de tantas y tantas classes y *menas de maneres*, desde 'l seballót enverinat á la medicinal séba blanca, que se 'n podría fer un gran catálech.

Pero no 'm refereixo á n' aquestas... las sébas de que avuy vull ocuparme perteneixen al regne animal, pero molt animal.

Hi ha las de la *Lliga de Catalunya*, grupo ignocent que fora felís no mes deixantlo vestir de guerrero, ó que 's restablís lo feudalisme, per aprendre de tocar l' arpa y anarsen ab ella á l' esquena, suhant, de castell en castell á fer cantadas á alguna comtesa esgroguhada d' aquellas que avuy son las protagonistas de las sevas composicions poéticas, que quan no altra cosa, los proporciona algún adorno pel piset; pagat per los que tenen la séba d' oferirlos.

Las dels *pares de familia*, també son sébas y grilladas. S' han proposat aixugar lo fanch que llensan las rodas del carro del progrés, y sino van ab cuydado quedarán aplastats sota d' ellas y fets una truyta en quan se descuydin. La moralitat s' imposa per ella mateixa; no hi ha forsa humana que pugua imposarla per la forsa. Roma va deixar de ser l' impúdica meretriu del mon lo dia qu' havia de deixar de serho; sense necessitat de *comillas*, accents, ni asociacions ridículas quals resultats han sigut y serán sempre contraproduhents, perque exaltan las passions, acreixen los ódis y es alló de: *no quieres caldo? pues dos tazas*. Y serán dugas tasas, que no en balde l' esperit de la nació es l' esperit de llibertat de totas las nacions civilizadas.

Si... ara de moment, disfrutan; generalment son gent rica que no tenen rés que fer; y lo cuydarse dels altres sempre es curiós, pero no reparan que ab lo seu poch tacte van punxant á tort y á dret á personas que sostenen una lluyta cruel per la existencia, que pot ser cansats un día donguin una manotada á la mosca viroñera que de l' orella 'ls passa al nás, del nás á la barba, farta, redonxona, lluhenta d' alas, creyentse invulnerable, quan avuy no hi ha rés que ho siga; y allavors serán las exclamacions y lo *yo no hi era*; pero tal vegada 's recordin tart de qu' als redemptors casi sempre se 'ls crucifica.

Y hont me deixan las sébas en literatura?

Si voliam publicar los esperpentos que rebém pel correu fora alló de trencarse de riure.

A las empresas teatrals las hi plou tal munió de comedias que n'hi hauria pera omplirne un barco; part petita de las quals son aquests edefessis que de vegadas veyém en escena y que 'ls empresaris 's veuhen precisats á representarlos per compromisos ineludibles.

Hi ha actor d' aquets de tres dos quartos, que també té las sébas de valer mes que 'n Vico; y al sortir á las taulas parla ab un énfassis que fa riure de fástich, y á la taula del café, en lo passeig, á la taula y fins al llit, somniant, no enrahona mes que d' aquest ó qual paper, y de las vegadas qu' hauria pogut anar á Madrid sino que no li ha vingut bè.

També son bonicas las sébas del aficionat al *bel-lo*

canto. Ja 'n pot fer de galls qu' ell ni se 'n adona y creu que si 'l Govern lo pensionés á Italia, arrivaria *cuando menos* á ser un Gayarre Germans d' aquestos son los sébas dels *dilletanttis*, aquets parroquians acérrims del teatro del Liceo, qu' agafan una nota á l' ayre com qui agafa una mosca y 's creuhen que son los salvadors ó los *Atilas* de las empresas.

Una de las sébas que també fan mes goig son las del *dandy trasnotxat*.

Jo 'n coneix un que no 's pot aguantar... rés, y encara té la séba de ser pollo, y vesteix á la *dernière* y 's pinta la barba y passeja lo seu ridicul individuó p-r los carrers y passejos extranyant com las *pollitas* no 's giran á cada moment pera mirarlo, sens pensar que si alguna ho fa, es solzament pera riures de sas pretensions y ridículas extravagancias.

Y en fi son tantas las sébas, que jo crech que tothom té la seva; tant es aixís, que jo que 'm pensava qu' era dels pochos que no 'n tenian, avuy passant per lo carrer de Pelayo un fadrí sabater m' ha avisat que per un descusit que se m' havia fet en lo cul de las calsas, me 'n sortia una de pam y mitj.

SERRALLONGA.

DUAS CARTAS

Al meu amich F. FIGUERAS RIBOT

L' AMO AL MASOVER

Toful: He rebut la vostra, y á fé de Deu m' ha assombrat qu' haventvos jo demanat un porró de ví, per mostra, dins de la carta 'm poseu, —sens dirme vostra intenció— un ordinari botò dels que als calsetets porteu.

Us dispenso la burredada perque de sobras ja sé que cosa que se us fa fé sempre sol sortí esguerrada; pero envieu sense tardansa lo ví qu' us vaig demaná perque la está esperant ja un negociant de Fransa.

LO MASOVER AL AMO

Don Jaume: Com que vosté diu que soch un tros de tió li he volgut probar que jo de burro no 'n tinch pas ré.

Vosté no deu ignorar que l' *ordinari* Agustí, com li agrada tant lo ví, sempre 'l sol llaminear.

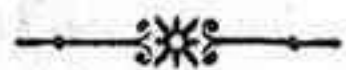
Y com que vosté, senyó, per demostrar mas burredadas, m' ha dit mes de cent vegadas; *per mostra basta un botò*.

Per no sentirme ¡animal! en lloch del ví, vaig pensar un botò li pots enviar, creyent que li fora igual.

A. GUASCH TOMBAS.

De dijous a dijous

(DIÀLECHS SETMANALS)

—¿Sab que la qüestió de Siam m' ha donat molt que pensar?

—¿La qüestió del ensiám, diu?

—¿Y ara? ¡La ruptura d' hostilitats entre 'ls francesos y 'ls siamesos, home!

—No n' havia sentit á parlar, en bona fé.

—¿Que no llegeix may lo diari, vosté?

—No mes miro la *Sección de espectáculos*.

—¿Qué viu atrassat! Donchs, sápigam y entengui que Fransa havia declarat la guerra al regne de Siam; y cregui que la tal guerra podia portar un conflicte europeu.

—No li diré lo contrari, pero ho poso en quarentena: 'm sembla que tot lo que hauria passat en Siam se podria embolicar ab una fulla d' escarola.

—Vosté ho agafa tot de broma y aqueixa qüestió era molt séria, *señor mío*.

—¡Vol callar! Jo lo qu' he reparat de molts anys á n' aquesta part es que totas las qüestions internacionals resultan verdaderas esqueixadas de bacallá; molta farda y poca sustancia.

—Pró, miri que la Fransa estava disposada á arrasarho tot sense deixar ni un edifici en planta de Siam.

—No tingui pór; ja hauria quedat alguna lletuga.

—¡No n' está poch de empipat aquest temps! ¿Vas veure la setmana passada quin modo d' abocar portadoras d' aygua 'ls núvols?

—Es molt natural.

—Será tan natural com vulguis; pero la Naturalesa es molt *dura* ab nosaltres, sobre tot quan pedrega.

—Naturalment! Com que aquí á la terra tot va de *arriba revuelta*, lo Cel no fá mes també que fer anar lo de dalt á baix.

—Tú vols dir que com tot lo del mon es un desfet de disbarats y tothom treu foch pe 'ls caixals porque tots estém tronats y ab aygua fins al coll, lo Cel 'ns segueix la *beta*.

—¡Gracias á Deu que ho entens!

—De manera que mentres las cosas del mon no s' aixuguin lo Cel nos remullará sempre.

—Sí senyor, y 'ns estobará de valent.

—Donchs, me sembla que tenim feyna tallada per temps.. ¡Que 'n sentirem de trons y qué 'n veurem de llampechs!

—Si no 'ns neguém abans.

—O algún llamp no 'ns parteix.

—Ara sí que podrém arrivá á Igualada ab mes facilitat, senyor Prim.

—No crech que may hi arrivi per mes que 'l carril hi passi, senyor Gras.

—Ja veurá; de la mateixa manera que se 'n va á Manlleu...

—Aviat ho diu, vosté; per aná á Manlleu may he tingut necessitat de pujar en cap tren, mentres que per' arrivá á Igualada haig de pendre billet... ¿Sab qué vull dir?

—Es dir que á vosté l' anar á Manlleu li es molt mes cómodo.

—Fins ho tincà mes aprop per anarhi.

—No ho veig prou clar porque contant 'ls kilómetros...

—Déixis de kilómetros; á Manlleu hi soch ab un salt; jo m' enténch y ballo sol.

—Pró la deu ballar *prima*, senyor Prim.

—No tan *grassa* com vosté, senyor Gras.

—Me 'n vaig á confessar y combregar á Sant Just; y després á casa 'l notari...

—¿Que 's vol morir?

—No; sino que com que demá aném á Montserrat ab lo *cremallot*... ¿sab?

—Ab lo cremallera, voldrá dir.

—Just, es igual; com que s' hi va tan segur, segons diuhen, per aná á dalt...

—Mes segur s' hi va per aná á daltabaix...

—Per aixó mateix.

J. BARBANY.

A UNA NINA

Tens uns ulls negres, Layeta,
Que 'm fan viure d' ilusió;
Tens un cos com una agulla
Que 'm va traspasar lo cor
Y 's cimbreja com palmera
Quan l' oreig li fa petons.

Tens unas dents que 'l marfil
No hi te cap comparació,
Y una boca, una boqueta,
Que no hi ha re en aquest mon
Ni aquell néctar dels antichs
Que tingui tanta dolsó.

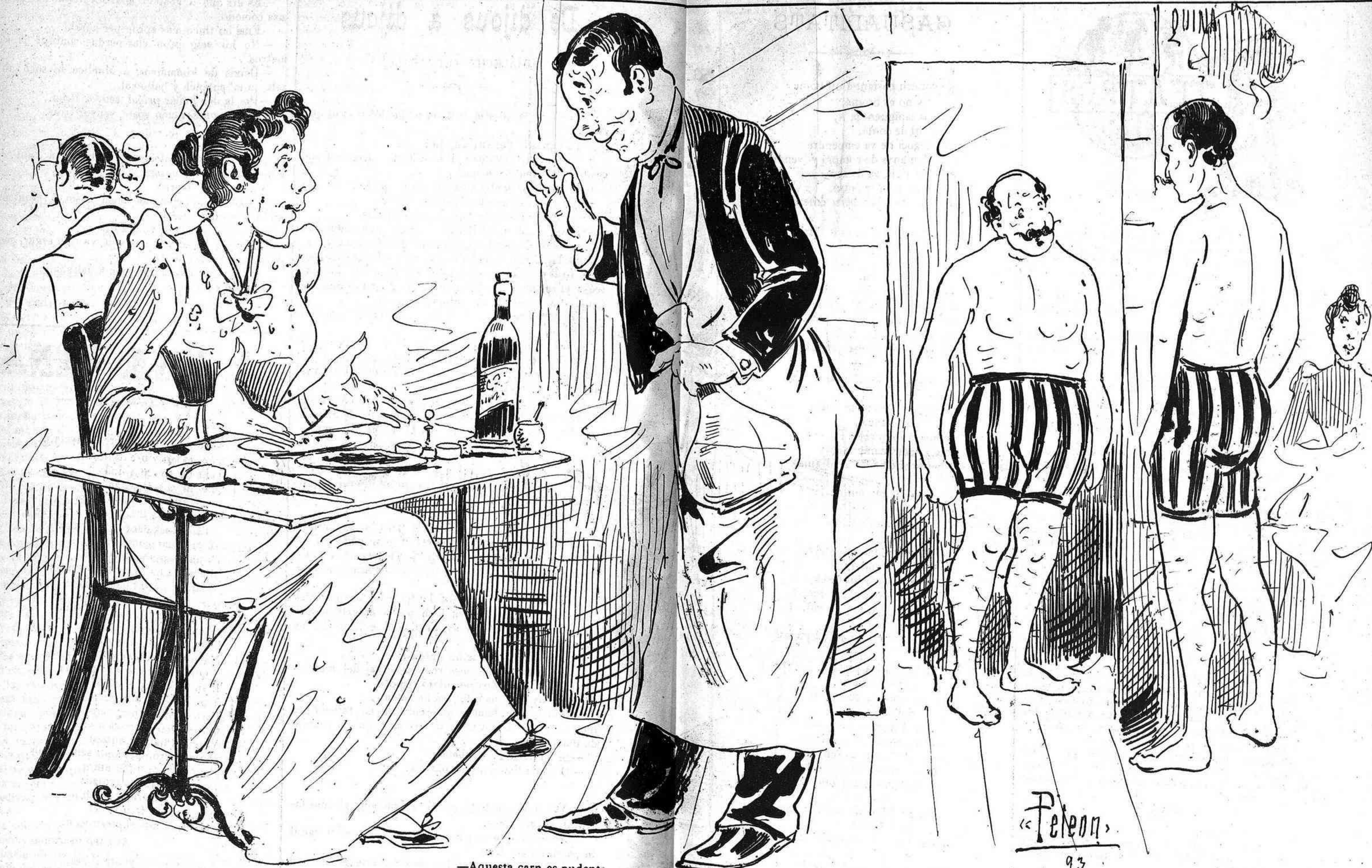
Per ton conjunt es possible
Que dongués un escultor,
Tota sa fama, sa gloria,
Martell, marbre, escarpa y nom.

Que son ceptre y sa corona
Llansés un rey poderós
Y potser, tal volta peco,
Pero no hu dupto, gens, no,
Que si Deu t' arriba á veure
Vingui á habitar aquest mon,
Deixant prompte á los seus àngels,
Per obtindre 'l teu amor,
Per poséhirte m' aymada;
Y si 'm fas parlá, t' dich jo,
Que deixava Deu lo cel
Per 'nar junts al etern foch.

AMADEO PUNSODA.

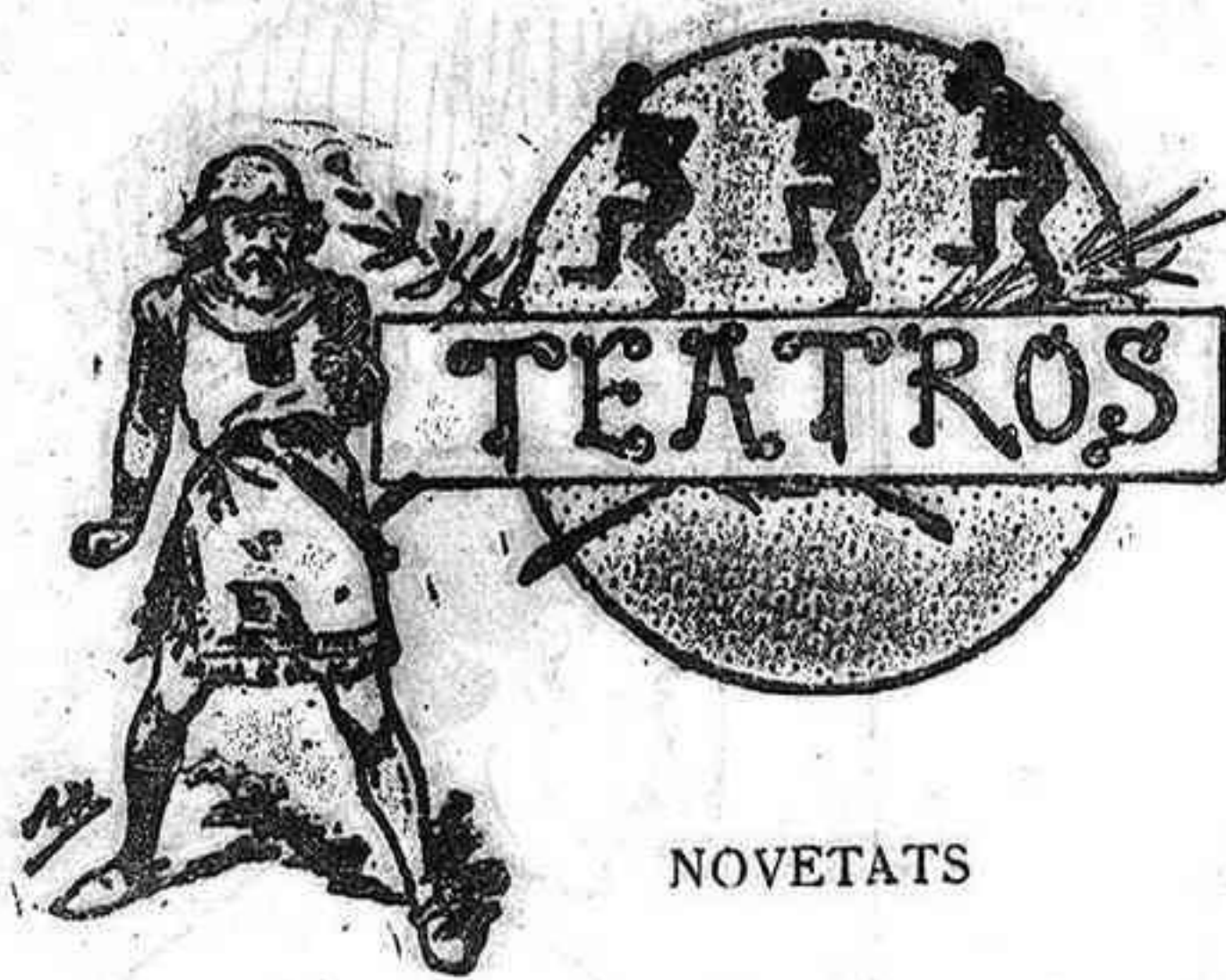
Nota Bene. A veure si ara,
Que, á fé, te hi alabat prou,
Creyente que 'ts tant, tant maca,
Me donas lo passaport.

—Aquesta carn es pudenta
 Quin escàndol! Quins abusos!
 No s'hi podria venir
 si no hi havia homes nusos.

«Pereon»
 93

NOVETATS

També lo Sr. Mario ha fet son despido y ha tocat *soleta* ab sa companyia y si be no hi hagué tan entussiasme com en la última funció donada en lo teatro Catalunya per l' eminent Vico, no se pot queixar de la entrada y ovació que se li prodigá.

Avuy debía tenir lloch lo debut de la companyia de sarsuela del Sr. Espantaleón, ab la obra favorita de la senyora Conxa Martinez, *Caramelo*.

Com los preus marcats son bastant economichs, preveyém un bon negoci á la Empresa per poch que la companyia resulti regular.

CATALUNYA

Ja se despedi l' eminent Vico ab un plé com pocas vegadas haviam vist y una ovació que recordá per lo gran, á la que 's tributá al malhaurat Rafel Calvo, al partir per América, tal com ara farà lo senyor Vico.

També per no ser menos ó per recordar las glorias del antecessor, prometé que la primera ciutat d' Espanya en que treballaria á son retorn d' América, seria Barcelona. Ab ansia esperem que ho compleixi, com aixis hu va fer lo dignissim y caballeròs Rafel Calvo.

Desde dissapte actua la companyia d' ópera que dirigeix lo reputat mestre Sr. Goula (fill) qual debut tingué lloch ab *L' Ebreá*, en la que obtingueren merescuts aplausos las Sras. Cairulli y Ferrer y los Srs. Bugatto, Miró y mestre Goula.

Sembla que lo proposit de la Empresa es donar grandiosa variació; per lo que á *L' Ebreá* ha seguit *La Favorita*, *L' Africana* é *Il Trovatore*, preparantse pera dissapte *Gli Ugonotti*.

Si de bon principi donan tants *plats forts*, preveyém que las *postres* ó siguin las óperas lleugeras, van á donar resultats tristos.

TIVOLI

Pera avuy estava anunciat l' estreno de *El húsar* sarsuela de Pina y Dominguez; dit aquest nom, dit está, que ha de ser induptablement arreglo d' alguna obra francesa, com efectivament ho es. L' original es la que ab lo titol de *Les vingt jours de Clairette* ha sigut representada ab éxit en la última temporada en Paris.

Sapigut aquet dato y ademés tenintse present que l' arreglo ha lograt 140 representacions consecutivas en Eslava de Madrid, no es dificil aventurar un bon éxit en lo favorecut teatro del Sr. Elias.

CALVO-VICO

Va continuant l' éxit, si bè certs días ha flaquejat á causa sens dupte d' haverse fet un desqüento de 25 per cent á las obras que se representan de costum ó sia 3 sarsueletas en lloch de 4.

En cambi lo dilluns se donaren 6 actes.

Vaja Sr. Gil; *ni tanto ni tan poco*. Lo poch migra: massa *embafa*.

Pera lo 9 está acordat lo debut de *La Bella Chiquita*. L' abono que s' ha fet ha sigut numerós. No sabem s' hi ha abonat algún *pare de familia*.

UN CÒMICH RETIRAT.

CASUALITATS

Jo conech bastant á un home
y no es broma,
que no sapiguent la A,
ni de contá,
cert negoci ne va emprendre,
y en deu anys de comprá y vendre,
s' ha fet rich, va de senyó,
li diuhen Don, y fa tró.
¿Oy que aixó es saberse entendre?

Molt bon artista es l' Enrich,
á fé ho dich;
cap mes fa lo que fa ell
del pinzell.

Tothom l' admira, ¡Quin cap!
y que guanya 'l primer nap,
mentres que 'ls altres, pintant,
badalls de gana sols fan.
¿Oy que aixó proba que sab?

Lo que m' estranya á n' á mí
ho vull dí;
y es que mon amich poeta,
sens xaveta,
comensá á engrescá la gent
sols gatadas component;
y desde que ha fet un drama,
ja es escriptor de gran fama.
¿Oy que aixó es tenir talent?

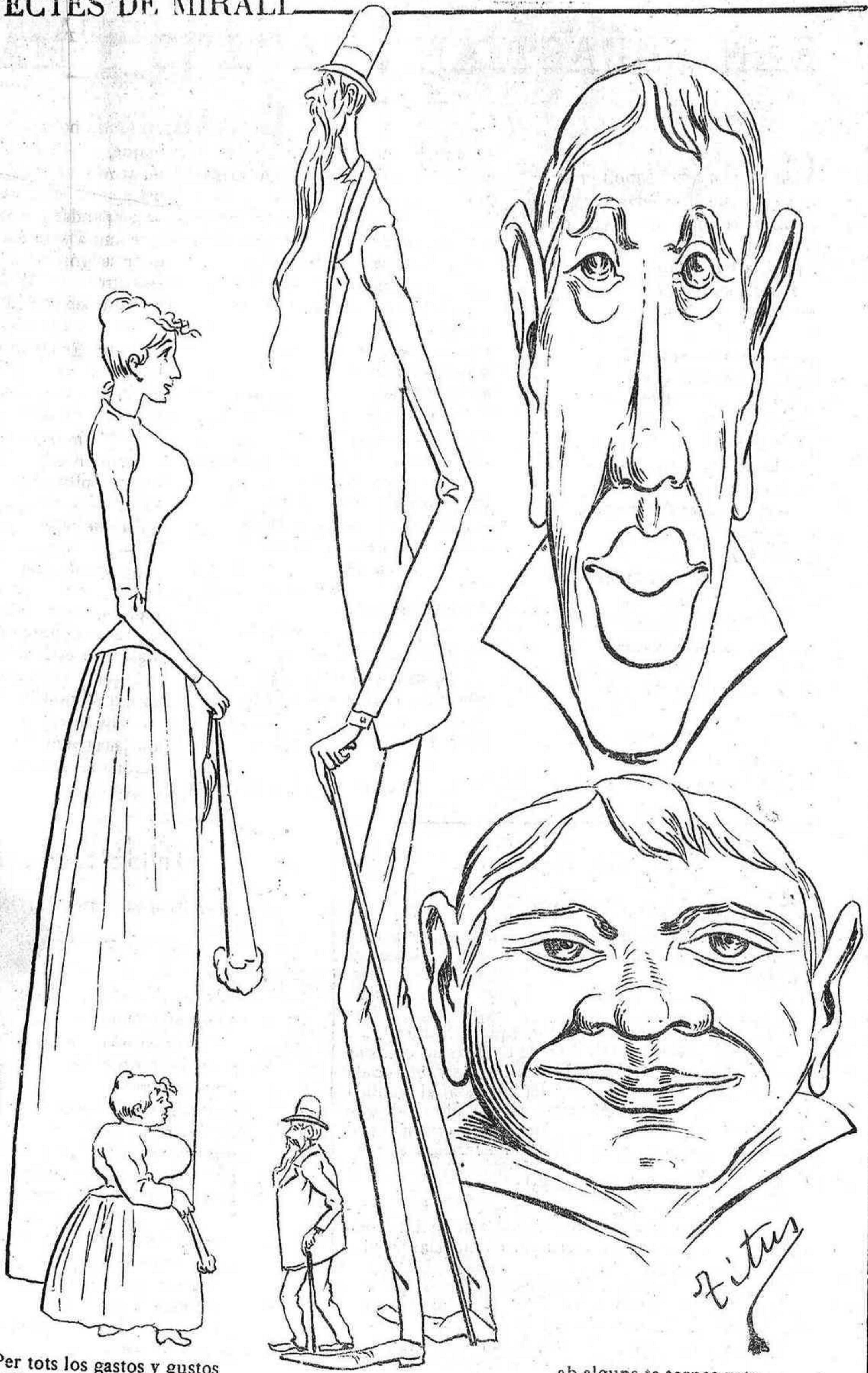
Hi há militar decidit
y atrevit,
que al enemich embesteix,
no 's rendeix,
y lluytant entre dos focs
potser fins á cops de rochs,
sempre triunfa, tant se val,
y arriba á ser general.
¿Oy que aixó succeheix á poch?

Ab la política passa...
y no es guassa,
que un trapella qualsevol
pot ser molt;
donchs á home he conegut
que, havent estat un perdut,
va ser al fi un gran senyó,
sols cridant:—!Visca 'l turró!
¿Oy que aixó es ser molt astut?

Als qu' hi anat citant fins ara,
be 's repara
que son segóns mas rahóns,
excepcions;
No us mogui, no, l' interés,
que 'l qui s' hi fixa tonto es;
lo que 's deu pensá, es que al mon
los destinos deguts son
á n' al etzar y res més.

A. ROSSELL.

EFFECTES DE MIRALL

Per tots los gastos y gustos
miralls se volen trobar;
un's t' estiran com girafa
altres te fan torná un rap

ab alguns te tornas xato
ab molts se t' allarga 'l nas
y, si es al carré y t' encantas,
lo relotje te fan volar.

SAN SEBASTIAN... PAGANO Y MARTIR

Es un pensament molt gran una cosa molt ben feta: creguim qu' ha estat un bon plan traslladar Sant Sebastian aqui á la Barceloneta.

Familias acomodadas ara esteu d' enhorabona, las provincias Vascongadas ja las teniu traslladadas aqui, dintre Barcelona.

Gomosos encatronats qu' al istiu aneu *alli* per mes qu' estigueu tronats quedeuse, no sigueu gats, ¡si ara estém mes bé á n' aqui!

Jo cada estiu, ab franquesa, solia passar-lo á fora: tan aviat anava á Olesa com al Clot, Sarriá, Manresa ó sant Quirse de Besora.

Ara ni que caygués foch me mouria ¡malvinatje! aquest any no vaig en lloch jo 'ls hi juro que no 'm moch... ¡perque no puch pagá 'l viatje! ¿Qui será 'l que passi afanys per anar á *Panticosa* veient la *estructura* hermosa

d' aquells banys ¡ay! d' aquells vehins de la *Deliciosa* (banys

Diumenge hi vareig anar jo 'ls diré lo que vaig fer y tot lo que 'm vá passar ¡no hi estat pas jo 'l primer que s' ha deixat enganyar!

Baixo, tranquil, del tran-via y com que may m' amohino, poch á poquet m' encamino als banys nous seguint la *via* ab molt cuydado y molt tino.

Pró es tan curiós 'l camí que quan vaig arribá allí fills meus, la pols que vá alsarse aviat vá ensenyorejarse del meu trajo y fins de mi.

¡Ja hi soch!! ja veig al porté que sembla un home com cal

—¡Deu lo quart!

—¿Ahont vá vosté?

—¡Ay, ay á dins!

—¡No pot sél

fill, la entrada val un ral.

Doncas fan gastar la plata per entrá aqui ¡que son fins! ¡Bah! no vull que 'm diguin rata pago 'l ral ¿qui sab si á dins 'm donarán xocolata?

¡Ni un vas d' aygua 'm varen dar

jó que, si haig de dirho clar, no acostumo gastar gayre, per pendre sense pagar vaig haver de pendre... l' ayre.

Ja comensava á aburrirme quan vaig trovar á un company —¿banyemnos Milio?—va dirme al últim vaig decidirme y vá m aná á pendre un bany.

Lectors allí 'ns vam banyar. igual que en los altres puestos mirin: 'ns vam despullar al aygua 'ns várem ficar; després nos vestim y... llestos.

Per final de la funció, una sorta insolació vaig pescar, ¡miréu qu' es gran! ¡cal ni la Pardo Bazan n' ha vist may cap de millò!

¡Adeu siau, hermosos banys! já sabeu que jo us estimo mes, per premi als meus afanys. 'm vareu pendre per primo y aixó no está bé als meus anys,

Y comprench qu' es un bon plan una cosa molt ben feta, un pensament gran, molt gran traslladar Sant Sebastian ¡aqui a la Barceloneta!

EMILI COLL.

Bunyols castellans

Si no sapiguéssim que l' article *Noticias bibliográficas* de *El Noticiero* del divendres passat era article de encàrrech, ó tal vegada confeccionat per los mateixos qu' escriuhen lo *Pluma y Lapis*, diriam que lo diari del Sr. Peris Mencheta era de lo *trompa* que pot existir en lo mon.

¡Pero, aquesta gent 's creu que 'l públich dorm!...

No 'ls basta veure que s' han de confitar las edicions mentres *La Saeta*, *LA TOMASA* y otras las agotan cada setmana ¡cál... li han de voler fer empassar al públich qu' un diari com lo *Noticiero*, s' ha adonat de que *Pluma y Lapis* es lo periódich «mes ben escrit, mes ben presentat, que no afana dibuixos d' *ilustracions extranjeras, etc. etc.*»

¡Sembla impossible tanta llana!

Y son tan *tanásis* que no reparan que l' últim párrafo del article ó suelto, es un verdader anunci del setmanari qu' ab tot y estar escrit per eminencias (?) ningú 's recorda d' ell.

Si volen darse bombo, dónguínssen, homes, qu' aixó ja es de sabis; pero no rebaixin á ningú, ni vinguin á buscar bronquina; rahóns á casa seva, apa! que aixó de menjar no mes lo pá y... lo demás, fa molt ingrat.

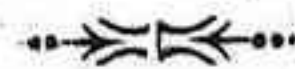
Que os hi moriu de gana á la vostra terra?

Que vagi *El Noticiero* seguint per lo camí qu' empren, que ja n' hi redundará benefici d' aixó al diari *Gorro de dormir!*

DESPEDIDA

Al eminent actor D. ANTON VICO

Estigui bó, senyor Vico: felis viatge, Don Anton: que li probi bé l' América: guanyi forsa *patacons*: no 's capsiqui per la patria: conti *llenos* per funcions: per l' Art no deixi 'l negoci: millor que gloria es bon sou: no plori pas quan s' embarqui: no 'ns dediqui alocucions: ja sabem que 'ns aprecia: sentim com vosté sa sort: que li probi bé l' América: conservis ben gras y gros: no 's mareji dalt del barco: no 's posi ab l' ayre més rónch; torni aviat á Barcelona: no 's quedi allá sobre tot: estigui bó, senyor Vico: felis viatge, Don Anton.

PEPET DEL CARRIL.

Ja torném á estar *enfullats*. Fa tres dias varem tenir qu' anar al jutjat per una denuncia... dels de sempre, corresponent al número 242 que sortí en 14 Abril (2 mesos y milj).

Sort que'ns topém ab jutjes y fiscals dignes, que no 's deixan doblegar per las influencias.

Lo mal es que 'ns fan perdre un temps que 'l necessitém pera procurar pá per la familia.

Endevant, que s' aprofitin que ja 'ls arribará l' hora á n' ells.

Lo Sr. Castelar diu que vindrá aviat á Catalunya.

Sí, sí, que vinga, que li ferém memoria d' aquells discursos que 'ns feya ara anys, y veurém si 's torna roig.

Com un gorro frigio.

L' Ajuntament de Sant Andreu ha acordat la creació de una brigada composta de xexanta individus pera prestar servey los dias de grans plujas.

Sí, pero ja cal que 's passin revista un dia abans del en que hi hagi d' haver temporal.

L' Ajuntament ha aprovat un compte de 11575 pessetas! per la cera invertida ab motiu de la professó de Còrpus de la barriada de la Barceloneta, qual pendó principal va ser encarregat al Sr. Henrich.

Entre aquesta cera y la continuïtat de gastos d' impresos confeccionats á la casa gran que regeix lo Sr. Henrich, n' hi ha pera encerar no dich á Barcelona, sino al Univers enter.

Hi ha periódich qu' ha omplert una plana parlant dels últims moments del reo de Alcira, ab un luxo de por-menors qu' encanta de... fástich.

Ditxosa pena de mort.

Al menos que no se 'n parli.

Lo poble de Torelló ha celebrat la seva festa major d' un modo brillantíssim.

En la funció teatral hi ha figurat la distingida primera actriu del Teatro Romea D.ª Carme Parreño.

Tot s' ha fet sense repará en gastos de cap mena, resultant una festa major de las que n' entran pocas en lliura.

Un francés que diu que treballava en una fàbrica de botóns, va endursen mil pessetas d' un vehí de Parets.

'Ns sembla que ja 'ls trobará pintats.

A la paret.

Diuhem que D. Emilio ha felicitat al Sr. Gamasso per lo excelent resultat de las sevas lleys d' Hicenda.

Esperis, qu' encara no som á l' escudella. Y d' aquí als postres...

Lo premi d' un objecte d' art, ofert en lo Certámen literari del Ateneo Igualadí, al autor de la mellor poesia humorística alusiva á la inauguració del *Ferrocarril Central Catalá*, fou concedit á nostre estimat company de Redacció don Joseph Barbany (Pepet del Carril).

També en lo mateix Certámen hi han lograt premis, nostres distingits colaboradors Srs. Ubach y Vinyeta y Brossa. A tots los felicitém.

Secció Marítima

La fragata *Pluma y Lápiz* que lluyta per no estrellarse contra las rocas, ha demanat un cable al pontón *Noticiero*, qui li ha tirat ab tan poca gracia que 's tem l' acabi de fer perdre.

Ara la casa consignataria armará un altre barco pintat de *vert* carregat clandestinament ab bandera desconeguda. Lo capitá de camama será l' editor responsable y figurará en lo *rôle* com amo del bastiment.

Lo preu d' impremta mitj esborrat.

Telegramas

Corunya, 2.—5 matí.—Molta gent cau malalta. Ara, fora l' hora de las *ayudas* dels de la *Lliga de Catalunya*.

Madrid, 2.—6 id.—En Castelar s' ha tallat la coleta. Los monárquichs han de fer esforços grans per aguantarse 'l riurer.

LITOGRAFIA BARCELONESA

DE

RIBERA Y ESTANY

—5, SANT RAMÓN, 5.—Barcelona—

En dit establiment se fan á preus reduhidíssims y ab la major promptitut, tota classe de impresos com son targetas, facturas, memorandums, sobres, membrets, etc., etc.

També se trobará un assortit inmens de cromos propis pera anuncis industrials, menús, programas, etc., etc.

Gran especialitat en carnets pera reunions y societats.

¡¡FULLERO!!

Nada; diré á la Pepita
que tenim junta al cassino
i y á contemplar m' encamino
aixó que fá la Chiquita!

SECCIÓ DE TRENCA-CLOSCAS

XARADA

Passejantme, un jorn de festa,
per la Rambla de las Flors,
vaig veure una senyoreta
que 's diu *Hu-quarta* de nom,
de *tres-quart quarta-doblada*
puig ne sembla un carbassó,
pero té molta *total*
per brodar objectes bons.
Jo, tan sols per fer brometa,
vareig acostarmhi un poch
y fingint paraulas dolças
li vaig declarar l' amor,
dihentli que l' estimava;
que per ella, fora jo,
fins capás de suicidarme
si per cas me dava un *dos*.

Al sentir tals bojerías,
ella, 's girá en cos rodó
y 'm va dir, entre altras cosas,
(que 'n conjunt fou un pebrot):
—*Quart-girat-cinch*, ves hu casa
á consolá 'ls *petitóns* (1).

BERNABÉ LLORENS.

1 La qultxalla

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1	2	3	4	5	6	7	8	9.	Nom de dona
7	9	4	3	2	8	6	9.	»	»
7	5	7	8	2	8	9.	»	»	»
9	7	0	7	8	9.	»	»	»	»
7	2	9	4	9.	»	»	»	»	»
9	1	4	9.	»	»	»	»	»	»
9	6	9.	»	»	»	»	»	»	»

1 5.—Nom de dona.

3.—» » »

F. GARCIA. A.

SOLUCIÓNS

À LO INSERTAT EN LO NÚMERO ANTERIOR

Xarada.—*Pa-u la.*

Trenca-caps.—*Cabanas.*

Intríngulis.—*Palau—Pala—Pat—Pa—P*

Rombo.—

B

M a r i a

B a r b a r a

R i a l l a

A r a

a

BIBLIOTECA POPULAR CATALANA

Volum IV

TRAGEDIAS DE D. VÍCTOR BALAGUER

LO GUANT DEL DEGOLLAT — LAS ESPO-

SALLAS DE LA MORTA — LOS PIRINEUS.

Un tomo de mes de 200 planas = 2 rals

Los Srs. Corresponsals poden demanar los que desitjin
en l' Administració d' aquest periódich, 5, carrer
Sant Ramón, 5, que se 'ls concedirá lo des-
queto acostumat.

PARA LAS PERSONAS TIMORATAS

Si quereis libraros de cualquier enfermedad infec-
ciosa como el **CÓLERA** depositad la confianza en el

AGUA DE AZAHAR (aygua naf)

preparada por D. ANDRÉS FAMADAS, de GERONA,
que cura rápidamente los dolores de vientre, alivia el
estómago y facilita la digestión.

DE VENTA EN TODA CATALUÑA y en TARRAGONA

Calle Conde Rius (antes Hospital 22, Droguería, y calle Real, 6.